

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cîrțica Boris cu părțile vătămate, de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor, de către inculpatul Coca Alexei și recursul suplimentar al avocatului Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020 și sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui,

Coca Alexei XXXXX, născut la XXXXX,

Coca Sergiu XXXXX, născut la XXXXX,

Poverjuc Victor XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 18.07.2018 – 17.09.2019;

Instanța de apel: 26.11.2019 – 23.09.2020;

Instanța de recurs: 15.01.2021 – 08.09.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 septembrie 2019, **Coca Alexei** a fost recunoscut culpabil și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 1000 u. c., ce constituie 50 000 lei, explicându-i-se consecințele prevăzute de art. 64 alin. (3¹) Cod penal;

Coca Sergiu a fost recunoscut culpabil și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 800 u. c., ce constituie 40 000 lei, explicându-i-se consecințele prevăzute de art. 64 alin. (3¹) Cod penal.

Poverjuc Victor a fost recunoscut culpabil și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 800 u. c., ce

constituie 40 000 lei, explicându-i-se consecințele prevăzute de art. 64 alin. (3¹) Cod penal.

Au fost admise acțiunile civile inițiate în procesul penal de către părțile vătămate și civile, cu încasarea solidară de la inculpații Coca Alexei, Coca Sergiu și Poverjuc Victor în beneficiul lui:

- Cordon Vadim, 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral; 2054, 44 lei cheltuieli pentru tratament; 2000 lei cheltuieli pentru reparația automobilului; 12975 lei cheltuieli pentru transport; 5000 lei cheltuieli de asistență juridică;

- Cordon Vasile, 5000 lei cu titlul de prejudiciu moral; 9629 lei cheltuieli pentru tratament; 2450 lei venitul ratat și 5000 lei cheltuieli de asistență juridică.

S-a soluționat soarta corpurilor delictive.

A fost dispusă încasarea din contul inculpaților Coca Alexei, Coca Sergiu și Poverjuc Victor în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 960 lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, **Coca Alexei** în dimineața de 01.09.2017 în jurul orelor 06⁰⁰, în localitatea XXXXX, XXXXX, fără careva motive întemeiate, i-a blocat cu automobilul său, deplasarea automobilului de model XXXXX cu n/î XXXXX condus de Cordon Vadim, avându-l în calitate de pasager pe Cordon Vasile, cu care a inițiat un conflict neînsemnat, după care printr-o înțelegere prealabilă cu Coca Sergiu și Poverjuc Victor, intenționat și din intenții huliganice s-au deplasat cu diferite automobile spre sat. XXXXX, XXXXX, unde în centrul localității, urmărind intenția manifestării bravurii și forței grosolane, printr-un comportament obraznic, intenționat au blocat cu mijloacele sale de transport, automobilul de model XXXXX cu n/î XXXXX condus de Cordon Vadim, în care se afla în calitate de pasager Cordon Vasile și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, din motive huliganice, i-au deschis forțat ușile, scoțându-i pe ultimii din salon, moment în care Cordon Vasile luând bătă de lemn pentru ai speria și a se apăra, a fost apucat de mâini de către Coca Sergiu și Poverjuc Victor, iar Coca Alexei luând-o din mână, li-a aplicat ambilor lovituri, cauzându-i lui Cordon Vadim conform raportului de expertiză judiciară nr. 136 din 12.09.2017 traumă cranio - cerebrală închisă acută cu comotie cerebrală, plagă contuză în regiunea capului, calificată ca leziuni corporale ușoare și lui Cordon Vasile, conform raportului de expertiză judiciară nr. 137 din 12.09.2017 traumă cranio - cerebrală închisă acută cu comotie cerebrală, multiple

plăgi în regiunea capului și pleoapei ochiului drept, deviație a septului nazal, care puteau fi provocate de acțiunea traumatică a unui corp contondent - dur cu diferită forță de acțiune și se califică ca vătămare corporală ușoară; iar urmare a acțiunilor lui Coca Sergiu ce l-a apucat de gât pe Cordon Vadim, de la acesta dispăru lăncișorul cu crucea din aur, Coca Sergiu în continuarea acțiunilor huliganice, luând din interiorul automobilului telefonul mobil de model Samsung J5 de culoare albă cu IMEI XXXXX în care se afla cartela nr. XXXXX, iar Coca Alexei luând bâta cu care au părăsit locul faptei.

Acțiunile lui **Coca Alexei** au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu calificativele: huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Coca Sergiu a fost condamnat pentru, că în dimineața de 01.09.2017 în jurul orelor 06:00, acționând din intenții huliganice, printr-o înțelegere prealabilă cu Coca Alexei și Poverjuc Victor, intenționat s-au deplasat cu diferite automobile spre XXXXX, Briceni, unde în centrul localității, urmărind manifestarea bravurii și a forței grosolane, printr-un comportament obraznic, intenționat au blocat cu mijloacele sale de transport automobilul de model XXXXX cu n/î XXXXX condus de Cordon Vadim, avându-l ca pasager pe Cordon Vasile și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, din motive huliganice, forțat au deschis ușile, scoțându-i pe ultimii din salon, moment în care Cordon Vasile luând bâta pentru a-i speria și a se apăra, a fost apucat de mâini de către Coca Sergiu și Poverjuc Victor, iar Coca Alexei i-a smuls-o din mâini, lovindu-i pe ambii și cauzându-i lui Cordon Vadim conform raportului de expertiză Judiciară nr. 136 din 12.09.2017 traumă cranio - cerebrală închisă acută cu comoție cerebrală, plagă contuză în regiunea capului care se califică ca leziuni corporale ușoare, iar lui Cordon Vasile conform raportului de expertiză Judiciară nr. 137 din 12.09.2017 traumă cranio - cerebrală închisă acută cu comoție cerebrală, multiple plăgi în regiunea capului și pleoapei ochiului drept, deviație a septului nazal, care puteau fi provocate de acțiunea traumatică a unui corp contondent - dur cu diferită forță de acțiune se califică ca vătămare corporală ușoară; iar urmare a acțiunilor lui Coca Sergiu ce l-a apucat de gât pe Cordon Vadim, de la acesta dispăru lăncișorul cu cruce din aur, Coca Sergiu în continuarea acțiunilor huliganice, luând din interiorul automobilului

telefonul mobil de model Samsung J5 de culoare albă cu IMEI XXXXX în care se afla cartela nr. XXXXX, iar Coca Alexei luând bâta cu care au părăsit locul faptei.

Acțiunile lui **Coca Sergiu** au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu calificativele: huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Poverjuc Victor a fost condamnat pentru, că în dimineața de 01.09.2017 în jurul orelor 06:00, acționând din intenții huliganice, printr-o înțelegere prealabilă cu Coca Alexei și Coca Sergiu, intenționat s-au deplasat cu diferite automobile spre XXXXX, Briceni, unde în centrul localității, urmărind manifestarea bravurii și a forței grosolane, printr-un comportament obraznic, intenționat au blocat cu mijloacele sale de transport automobilul de model XXXXX cu n/î XXXXX condus de Cordun Vadim, avându-l ca pasager pe Cordun Vasile și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, din motive huliganice, forțat au deschis ușile, scoțându-i pe ultimii din salon, moment în care Cordun Vasile luând bâta pentru a-i speria și a se apăra, a fost apucat de mâini de către Coca Sergiu și Poverjuc Victor, iar Coca Alexei i-a smuls-o din mâini, lovindu-i pe ambii și cauzându-i lui Cordun Vadim conform raportului de expertiză Judiciară nr. 136 din 12.09.2017 traumă cranio - cerebrală închisă acută cu comoție cerebrală, plagă contuză în regiunea capului care se califică ca leziuni corporale ușoare, iar lui Cordun Vasile conform raportului de expertiză Judiciară nr. 137 din 12.09.2017 traumă cranio - cerebrală închisă acută cu comoție cerebrală, multiple plăgi în regiunea capului și pleoapei ochiului drept, deviație a septului nazal, care puteau fi provocate de acțiunea traumatică a unui corp contondent - dur cu diferită forță de acțiune se califică ca vătămare corporală ușoară; iar urmare a acțiunilor lui Coca Sergiu ce l-a apucat de gât pe Cordun Vadim, de la acesta dispăru lăntișorul cu cruce din aur, Coca Sergiu în continuarea acțiunilor huliganice, luând din interiorul automobilului telefonul mobil de model Samsung J5 de culoare albă cu IMEI XXXXX în care se afla cartela nr. XXXXX, iar Coca Alexei luând bâta cu care au părăsit locul faptei, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu calificativele: huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul

lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților prin care a solicitat achitarea inculpaților Coca Alexei, Coca Sergiu și Poverjuc Victor din lipsa în acțiuni a elementelor huliganismului calificat.

În susținerea cererii de apel a invocat că:

Nu au fost acumulate probe ce ar demonstra incontestabil vinovăția, învinuirea formulată și hotărârea de condamnare bazându-se în exclusivitate pe declarațiile părților vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim, în privința cărora la fel a fost pornit proces penal pe art. 287 Cod penal pentru evenimentele din 01.09.2017 ce avuse-se loc în localitatea XXXXX, XXXXX, care la moment se află pe rolul Judecătoriei Edineț, inculpați ne acționând prin înțelegere prealabilă, ba dimpotrivă fiecare din ei intervenind în conflictul cu pretinsele victime pentru ai liniști, în evitarea de mai departe a lui;

3.2 Avocatul Cîrțica Boris în numele părților vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim prin care a solicitat înăsprirea pedepsei penale și admiterea cerințelor de despăgubire materială și morală în beneficiul lui:

- Cordon Vasile - 8668lei pentru tratament; 2913 cheltuieli pentru transport; 30400Euro venitul ratat pentru perioada septembrie-decembrie 2017 și ianuarie-decembrie 2018 în care a lipsit de la locul de muncă din Franța, unde lucra zidar în baza contractului de muncă pe o perioadă nelimitată cu salariul lunar de 1900Euro, fiind concediat, 5000lei cheltuieli pentru asistență juridică și 10000lei prejudiciul moral;
- Cordon Vadim - 2157lei pentru tratament, 12975lei cheltuieli pentru transport, 20000lei costul lăncșorului din aur pierdut în timpul conflictului; 2000lei pentru repararea auto-vehiculului; 5000lei asistență juridică și 10000lei prejudiciului moral, or cel de a câte 5000lei fiind nejustificat de mizer în raport cu daunele și suferințele cauzate în urma leziunilor primite, având nevoie de îngrijiri medicale și pierzându-și locul de muncă.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020 a fost respins apelul avocatului Evstratii Veaceslav în numele inculpaților, ca nefondat. Apelul avocatului Boris Cîrțica în numele părților vătămate Cordon Vadim și Cordon Vasile declarat împotriva aceleiași sentințe a fost admis parțial în latura acțiunii civile, dispunându-se în această parte casarea ei inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului, stabilit pentru prima

instanță, după cum urmează: În corespundere cu art. art. 225 alin. (2); 387 alin. (1) și 397 pct. 1) Cod de procedură penală, acțiunile civile inițiate în procesul penal de către părțile vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim privind încasarea daunei morale se admit în parte, dispunându-se încasarea cu acest titlu în beneficiul fiecărui din ei de la Coca Alexei – 3000lei; Coca Sergiu – 3000lei; Poverjuc Victor – 3000lei, precum și în beneficiul lui Cordon Vasile cheltuieli de transport în sumă de 2913lei. În rest dispozițiile sentinței în latura penală, pedeapsa stabilită, acțiunea civilă, corpuri delictive și cheltuieli judiciare a fost menținută, fără modificări.

4.1 Instanța de apel efectuând o apreciere obiectivă a probatoriului administrat la faza urmării penale, ce a servit obiect de cercetare judiciară și cu referire la normele procesual – penale aplicabile speței date, a concluzionat că se confirmă vinovăția inculpaților Coca Alexei, Coca Sergiu și Poverjuc Victor în comiterea huliganismului agravat calificat la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

A reținut aprecierea corectă de către prima instanță a declarațiilor inculpaților, depuse de ei la faza urmării penale și la judecarea cauzei, prin care deși neagă acuzațiile aduse în comiterea huliganismului agravat, totuși probatoriul administrat la caz, le confirmă acțiunile întreprinse în acest sens.

Instanța de apel a reținut caracterul întemeiat și fondat a concluziilor judiciare privind comportamentul grosolan și obraznic de care inculpații au dat dovadă în public în raport cu părțile vătămate Cordon Vadim și Cordon Vasili în dimineața zilei de 01.09.2017, prin manifestarea unei totale lipsă de respect față de societate, cu aplicarea violenței soldată cu cauzare de vătămări corporale prin aplicarea bătei din lemn, acțiunile lor corect fiind încadrate în limita acuzațiilor aduse la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ceea ce de drept exclude posibilitatea încadrării acțiunilor la art. 354 Cod contravențional, or tocmai această împrejurare și determină depășirea gradului de severitate a acțiunilor întreprinse.

A mai reținut instanța de apel și faptul că, prima instanță corect a delimitat acțiunile penale reținute inculpaților ca huliganism comis de două sau mai multe persoane cu aplicarea violenței în privința lui Cordon Vasile și Cordon Vadim ce avuse loc în localitatea XXXXX, r-nul Briceni la 01.09.2017 în dimineața zilei 06:00, de cele incriminate celor din urmă printr-un alt act de învinuire, care formează acțiuni separate celor din localitatea XXXXX, Edineț, și care vor fi soluționate în cadrul unei

alte cauze penale, referitor la care martorii apărării Rață Tatiana și Berliba Sveatoslav susțin, că ar fi văzut momentul în care Coca Alexei era bătut de doi bărbați, ce aveau o bâtă în mână (f.d. 66-69, vol. 3).

Instanța de apel a exclus versiunea apărării referitor la lipsa unei înțelegeri prealabile dintre inculpați, or pe lângă faptul, că Coca Alexei i-a telefonat feciorului său Coca Sergiu cerându-i ajutor, intervenția acestuia împreună cu Poverjuc Victor prin imobilizarea lui Cordon Vasile, i-au înlăturat primului obstacole în aplicarea violenței, ca element adiacent a laturii obiective a huliganismului comis în public.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a conchis temeinicia soluției primei instanțe, privind stabilirea inculpaților a pedepsei cu amendă.

Verificând temeinicia sentinței în latura acțiunii civile în raport cu solicitările părților vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim, instanța de apel a concluzionat necesitatea casării ei parțiale în această latură, cu încasarea în beneficiul lor separat de la fiecare din inculpat a despăgubirilor morale și suplimentar a cheltuielilor pentru transport.

Instanța de apel nu a acceptat solicitarea de încasare de la inculpați în beneficiul lui Cordon Vadim a costul lănțișorului cu cruce confecționat din aur în pretinsa valoare de 20 000 lei, întrucât acesta nu a fost recunoscut la faza urmăririi penale în calitate de corp delict.

Cât privește prejudiciul moral, instanța de apel a stabilit că urmează a fi încasat de la fiecare inculpat separat în beneficiul fiecărei părți vătămate, ținând cont de acțiunile întreprinse de ei la cauzarea vătămărilor corporale și respectiv a suferințelor suportate în legătură cu aceasta, fiind apreciat în quantum a câte 3000 lei,

5. Decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020, a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- avocatul Cîrîca Boris cu părțile vătămate, prin care invocând incidența *pct. 6, 15* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Coca Alexei, Coca Sergiu și Poverjuc Victor, pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, să le fie stabilită o pedeapsă mai severă, cu recuperarea integrală a prejudiciului material și moral prin încasarea în beneficiul reclamantului Cordon Vasile, solidar de la inculpații Coca Alexei, Coca Sergiu, Poverjuc Victor, a prejudiciului cauzat prin infracțiune în mărime de 30400 euro - venitul ratat, a daunei morale, în suma de 10.000 lei. A părții vătămate Cordon Vadim a daunei morale în mărime de 10000 lei, 20000 lei costul lănțișorului din aur cu cruciuliță.

- avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor prin care neinvocând incidența dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în alt complet de judecată.

- inculpatul Coca Alexei prin care neinvocând incidența dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului avocatul Cîrțica Boris cu părțile vătămate, au invocat că:

- instanța de apel nu a oferit un prejudiciu echitabil, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- instanța de apel urma să de-a răspuns dacă pedeapsa a fost aplicată, în limitele prevăzute de lege avându-se în vedere, nu numai-sancțiunea normei penale speciale, ci să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal;

- instanța de apel n-a ținut cont de faptul că inculpații Coca Alexei, Coca Sergiu, Poverjuc Victor vina nu și-au recunoscut;

- în urma acțiunilor inculpaților partea vătămată a avut de suferit un venit ratat în sumă de 30400 euro întrucât acesta locuia, cu familia și doi copii în R. Franceză unde dispunea de un contract de muncă cu SRL „Bati Lest” pe un termen nelimitat ca zidar, cu un salariu lunar de 1900 euro. Cordun Vasile aflându-se la tratament staționar, a fost eliberat din serviciu (f.d.88-89), starea sănătății nu-i permite să mai activeze ca zidar.

- în temeiul art.1423 Cod Civil, consideră că suma de 10.000 lei ca compensație morală poate aduce satisfacție părților vătămate.

6. La 25 iunie 2021 avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor, a depus recurs suplimentar prin care invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului suplimentar a invocat că:

- prima instanță nu a luat în considerație declarațiile inculpaților că de fapt conflictul a început în s. XXXXX XXXXX unde pretinsele părți vătămate au început bătaia, aplicându-i lui Coca Alexei lovituri cu picioarele și cu bâta. La această fază într-adevăr intențiile lui Cordun Vasile și Cordun Vadim au fost huliganice, deoarece dacă chiar sa admite că Coca Alexei a încălcat regulile circulației rutiere, acesta nu e un motiv de a sări la bătaie;

- nu este clar de ce acuizarea și instanțele susțin că inculpații au avut intenții huliganice, o înțelegere prealabilă și că au manifestat o vădită lipsă de respect față de societate, din motiv de bravură s-au deplasat în s. XXXXX r-nul Briceni;

- argumentul lui Coca Alexei că el a fost lovit pe neașteptate cu piciorul între oasele centurii inferioare /mai precis în testicule/ apoi cu bâta de baseball în cap nu a fost luat în considerație, adică „nu a fost auzit” de instanțele de judecată cu toate că sânt probate. Coca Alexei nu a avut intenția de a săvârși un act de huliganism, acțiunile lui fiind doar un răspuns la acțiunile ilegale a pretinselor părți vătămate. Cu atât mai mult nu poate fi vorba de o înțelegere prealabilă între inculpați, deoarece Coca A. a declarat că l-a sunat pe fecior deoarece se acutiza durerea în urma leziunilor primite. Poverjuc Victor în genere nu cunoștea despre ce mergea vorba și a urcat în mașina lui Coca Sergiu benevol, fără a fi îndemnat s-o facă;

- prima instanță a refuzat să ia în considerație rechizitoriul de învinuire a presupuselor părți vătămate în săvârșirea infracțiunii prevăzute de an.287 alin. 2 Cod penal. La data de 15 martie 2021 Cordon Vasile și Cordon Vadim au fost condamnați conform art.287 alin.2 Cod penal cu amendă;

- consideră că există două sentințe a judecătoreiei Edineț care se contrazic între ele: sentința din 17.09.2019 și sentința din 15.03.2020. În sentința din 17.09.2019 depozițiile lui Coca Sergiu și ceilalți sânt apreciate critic, iar în sentința din 15.03.2020 ele sânt apreciate ca veridice și puse la baza condamnării;

- nici prima instanță și nici instanța de apel nu au motivat sumele încasate ca prejudiciu material. Cheltuielile de transport ale lui Cordon Vadim urmau a fi argumentate mai minuțios, deoarece el a fost de mai multe ori venit în țară fiind citat ca bănuț, învinuit pe dosarul intentat de procuratura raionului Edineț în privința lui și a lui Cordon Vasile;

- nu e clar din sentință și din decizia instanței de apel cum a fost apreciat prejudiciul material în sumă de 2450 euro. A atras atenția instanțelor că contractul prezentat de Cordon Vasile trezește dubii, deoarece nu corespunde unor cerințe esențiale;

- în instanța de apel a încercat să prezinte documente care dovedesc că Cordon Vasile nu a fost angajat legal în Franța, prin urmare nu este posibil de stabilit care a fost într-adevăr salariul lui, întrucât instanța de apel a respins demersul despre anexarea documentelor pe motiv că înscrisurile primite din Franța erau adresate lui Cordon Vasile

și nu inculpaților. În așa mod Coca Sergiu a fost nevoit să angajeze un avocat din Franța care totuși a dobândit o confirmare a faptului că Cordon Vasile nu a avut contract de muncă legal.

7. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal conchide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cîrțica Boris cu părțile vătămate ca fiind vădit neîntemeiat, inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor și inculpatul Coca Alexei, și inadmisibilitatea recursului ordinar suplimentar declarat de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor, deoarece este declarat peste termen, din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor speței analizate.

8.1 Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Cîrțica Boris cu părțile vătămate, Colegiul Penal reține următoarele aspecte.

Potrivit conținutului recursului declarat, recurenții invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 15) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a*

afectat soluția instanței și când instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul Penal constată, că autorii nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpaților, invocând doar dezacordul cu cuantumul despăgubirii pentru prejudiciului moral cauzat părții vătămate și stabilit de către instanța de judecată, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată doar sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului moral.

Verificând materialele cauzei, Colegiul Penal constată că, temeiurile invocate de recurenți, prevăzute în pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În același timp, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părților vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim.

În temeiul art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei nominalizate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Prejudiciului moral se compensează de instanțe doar prin echivalent bănesc. Totodată, este important de a specifica că, atunci când partea solicită repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, instanța este obligată să soluționeze acțiunea în cadrul procesului penal.

Față de cele ce preced, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare. În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie

una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din fapta comisă sau alte probe administrate în cauză.

Prin urmare, Colegiul Penal conchide că instanța de apel prin casarea parțială a sentinței în latura acțiunii civile privind încasarea daunei morale a admis în parte, dispunând încasarea cu acest titlu în beneficiul fiecărui din părțile vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim de la Coca Alexei – 3000 lei; Coca Sergiu – 3000 lei; Poverjuc Victor – 3000 lei, precum și în beneficiul lui Cordon Vasile cheltuielile de transport în sumă de 2913 lei, a ținut cont de nivelul (gradul) suportării de către părțile vătămate a suferințelor fizice și psihice cauzate, posibilitatea reală materială al inculpatului, precum și de faptul că, condamnarea inculpaților Coca Alexei, Coca Sergiu și Poverjuc Victor în sine constituie la fel, o satisfacție echitabilă pentru părțile vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim, astfel, suma încasată în beneficiul părților vătămate Cordon Vasile și Cordon Vadim, este o sumă reală și corespunde faptelor comise, care compensează consecințele prejudiciului suportat de către victimă.

Cu privire la temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin.(1) *pct. 15*) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, Colegiul Penal îl consideră neîntemeiat și menționează că recurentul l-a invocat pur declarativ fără a-l descrie detaliat.

Astfel, reieșind din cele consemnate mai sus, se conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată fiind bazată pe motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă, iar din aceste considerente Colegiul Penal constată că prezentul recurs ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8.2 Cu referire la recursurile ordinare (nemotivate) declarate de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor și inculpatul Coca Alexei.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, doar în temeiurile prevăzute de lege.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Astfel, examinând recursurile declarate de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor și inculpatul Coca Alexei, Colegiul Penal constată că aceștia, contrar prevederilor enunțate, nu conține nici un temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, absolut ne fiind specificat care sunt erorile concrete de drept și de care circumstanțe este determinată invocarea ilegalității deciziei contestate.

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile nominalizate nu întrunesc condițiile legale de conținut, instanța de recurs ne fiind competentă să completeze din oficiu recursul ordinar cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent, or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

Astfel, odată ce recursurile de pe rol nu îndeplinesc cerințele de conținut, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

8.3 Cu referire la recursul ordinar suplimentar declarat de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor la **25 iunie 2021**, Colegiul reține.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia

de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data *23 septembrie 2020*, în prezența procurorului, avocatului Evstratii Veaceslav, a părții vătămate Cordun Vasile și a inculpaților, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 192-196, vol. III), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de *14 octombrie 2020*, ora 10:00. Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din *14 octombrie 2020*(f.d.194-verso, vol. III) se constată că, la data stabilită, a fost pronunțată decizia motivată în lipsa părților absente.

Din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediată tuturor părților inclusiv avocatului Evstratii Veaceslav, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei(f.d.213, vol. III).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la *14 octombrie 2020*, ședință despre care avocatul Evstratii Veaceslav a cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz.

În continuare, Colegiul Penal menționează că, avocatul Evstratii Veaceslav a declarat recurs ordinar (nemotivat) împotriva deciziei adoptate la caz, la data de *23 octombrie 2020*, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei Poșta Moldovei.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul Penal specifică faptul că pentru avocatul Evstratii Veaceslav termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de *15 octombrie 2020*, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de *15 noiembrie 2020*.

Prin urmare, recursul suplimentar al avocatului Evstratii Veaceslav declarat la *25 iunie 2021*, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul Penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul Penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul suplimentar al avocatului Evstratii Veaceslav declarat la 25 iunie 2021, este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1), 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cîrțica Boris cu părțile vătămate, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Coca Alexei XXXXX, Coca Sergiu XXXXX și Poverjuc Victor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor și inculpatul Coca Alexei, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Coca Alexei XXXXX, Coca Sergiu XXXXX și Poverjuc Victor XXXXX*, deoarece recursurile nu îndeplinesc cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

Inadmisibilitatea recursului ordinar suplimentar declarat de către avocatul Evstratii Veaceslav în numele inculpaților Coca Sergiu și Poverjuc Victor, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **21 octombrie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana